

Sprawozdanie
z wykonania planu finansowego
MIR-PIB
za rok 2016

Gdynia, marzec 2017

**SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA
PLANU FINANSOWEGO**

**Morskiego Instytutu Rybackiego –
Państwowego Instytutu Badawczego**
na rok 2016

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. Finansowych
mgr Rafał Geremek

Marzec 2017

I. Przychody

Przychody zostały ujęte w sześciu podstawowych pozycjach:

- **sprzedaż działalności podstawowej** – przychody uzyskane na podstawie umów na prowadzenie badań i prac badawczo – rozwojowych,
- **sprzedaż usług** – przychody z wynajmów powierzchni i sal konferencyjnych,
- **wynajem statków własnych** – przychody będące zwrotem kosztów za udostępnienie statku Baltica współwłaścicielowi czyli IMGW oraz innym podmiotom naukowym,
- **przychody z operacji finansowych** - przychody z różnic kursowych oraz odsetek z lokat bankowych,
- **sprzedaż działalności pomocniczej** – przychody wypracowane przez Akwarium Gdyńskie,
- **pozostałe przychody operacyjne** – dotacje przekazywane na realizację zadań oraz inne przychody rejestrowane na koncie 762 (m.in. rozwiązane rezerwy na należności, wyegzekwowane kary pieniężne, przychody ze sprzedaży środków trwałych).

1. Wykonanie planu przychodów w roku 2016.

Łączna kwota zaplanowanych przychodów na rok 2016 wynosiła 32.148 tys. zł. Wykonano 38.359 tys. zł., co stanowi 119% kwoty zaplanowanej. Porównując wykonanie planu za rok 2015 z wykonaniem za rok 2016, należy zauważyć wzrost przychodów o 15%, z 33.463 tys. zł do 38.359 tys. zł.

Największy kwotowy wzrost przychodów odnotowano w pozycji **5. Przychody z działalności pomocniczej (tab. 1)**, tj. przychodach generowanych przez działalność Akwarium Gdyńskiego, oraz w grupie **6. Pozostałe Przychody Operacyjne (tab. 1)**.

Wzrost przychodów Akwarium Gdyńskiego był spowodowany przede wszystkim wzrostem odwiedzalności. Należy podkreślić, że pod tym względem rok 2016 był najlepszym rokiem w historii Akwarium, bowiem po raz pierwszy liczba odwiedzających przekroczyła 0,5 mln osób (dokładnie 504 040 osób), podczas gdy średnia roczna w latach 2010 - 2015 wynosiła około 385 tys. osób.

Wzrost wartości przychodów, w porównaniu do planu, w grupie **6. Pozostałe przychody operacyjne (tab.1)** wynikał przede wszystkim z realizacji prac w ramach otrzymanej dotacji z

Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej na zadanie pn. „Zarybianie polskich obszarów morskich w roku 2016” (umowa z dnia 17.05. 2016 r.). Łączny koszt wykonanych zadań w wynosił 4,856 tys. zł – kwota ta stanowi ok. 91% przychodów w pozycji **6.d. Inne dotacje**. Dodatkowo Instytut po raz pierwszy otrzymał dotację podmiotową (decyzja z czerwca 2016) na finansowanie utrzymania specjalnego urządzenia badawczego pn. „Centrum Badań Wód Przejściowych i Przybrzeżnych” w wysokości 626 400 zł, z czego w roku 2016 wykorzystano kwotę ok. 440 tys. zł. Pozostała część środków zostanie wykorzystana w 2017 r. Przyczyną przesunięcia wykorzystania środków z dotacji był fakt otrzymania decyzji o jej przyznaniu w połowie roku 2016 r.

Również istotny procentowo wzrost przychodów, w odniesieniu do planu, odnotowano w pozycji **4. Przychody z operacji finansowych** - wyniósł on 23%. Wynikał on przede wszystkim ze zmian na rynku walutowym w trakcie roku oraz lokat wolnych środków gotówkowych Instytutu (lokaty terminowe i typu overnight).

W pozycji **2. Sprzedaż usług** (dotyczącej przede wszystkim wynajmów) odnotowano wykonanie przekraczające planowany poziom przychodów o 1%, co oznacza, iż rok 2016 pod względem wynajmowanej powierzchni był okresem stabilnym i zostały zrealizowane zaplanowane wielkości.

Poniżej przyjętych w planie wielkości zrealizowano przychody w grupie **1. Sprzedaż działalności podstawowej** oraz grupie **3. Wynajem statków własnych**.

Sprzedaż działalności podstawowej obejmuje przychody z realizacji ponad 70 projektów o bardzo zróżnicowanej wartości, strukturze zadań, jak i czasie realizacji. W każdym z nich istnieje ryzyko przesunięć czasowych realizowanych prac, wynikających z obiektywnych zdarzeń. W żadnym jednak z przypadków nie odnotowano zdarzeń zagrażających pełnej realizacji projektu.

Przychody z **Wynajmu statków własnych** obejmują wpływy z refundacji kosztów, jakie ponosi Instytut wskutek użytkowania statku przez drugiego współwłaściciela, jakim jest Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Na wysokość tych kosztów Instytut nie ma wpływu.

W latach ubiegłych struktura przychodów Instytutu opierała się na trzech zasadniczych grupach, których suma zwykle przekraczała 90% ogółu przychodów. Należały do nich przychody z działalności podstawowej, przychody z działalności pomocniczej połączone ze sprzedażą usług oraz pozostałe przychody operacyjne. W strukturze przychodów każda z tych grup oscyluje na

poziomie trochę ponad 30% z możliwością odchyień spowodowanych specyficznymi okolicznościami charakterystycznymi dla danego roku. Każde przesunięcia w tej utrwalonej od lat strukturze mogą sygnalizować istotne zmiany w funkcjonowaniu Instytutu i mieć długofalowe skutki, dlatego podlegają monitorowaniu i analizie ich źródeł.

W roku 2016 odnotowano istotne przesunięcie w ramach struktury przychodów MIR – PIB wskutek otrzymanej dotacji na realizację zadania pn. „Zarybianie polskich obszarów morskich w roku 2016” (tab.3). Zdarzenie to nie ma charakteru trwałego i było wydarzeniem jednorazowym, a zatem nie należy oczekiwać utrwalenia struktury przychodów, jaka jest efektem roku 2016.

Szczegółowe wykonanie planu przychodów w roku 2016 przedstawiają tabele poniżej.

Tabela nr 1: Wykonanie planu przychodów za 2016 r wraz z porównaniem do roku 2015.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 /w tys. zł/	Plan 2016 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /Plan 2016 %
1	Sprzedaż działalności podstawowej	9 095	9 075	8 990	99%
2	Sprzedaż usług	3 896	3 827	3 849	101%
3	Wynajem statków własnych	333	400	370	92%
4	Przychody z operacji finansowych	118	124	152	123%
5	Sprzedaż dział. pomocniczej – Akwarium Gd.	6 677	6 413	7 300	114%
6	Pozostałe przychody operacyjne	13 344	12 309	17 699	144%
a	Dotacja na działalność statutową	3 769	3 471	2 987	86%
b	Dotacja na SPB "Baltica"	2 122	2 639	2 617	99%
c	Dotacja na WPZDR	5 132	5 670	4 818	85%
d	Inne dotacje	38	30	5 311	17703%
e	Inne przychody operacyjne (konto 762)	2 283	500	1 966	393%
	PRZYCHODY OGÓŁEM	33 463	32 148	38 359	119%

Tabela nr 2: Przychody MIR-PIB: wykonanie za 2015 r. i wykonanie za 2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /w tys. zł/	Wykonanie 2016/2015 %
1	Sprzedaż działalności podstawowej	9 095	8 990	99%
2	Sprzedaż usług	3 896	3 849	99%
3	Wynajem statków własnych	333	370	111%
4	Przychody z operacji finansowych	118	152	129%
5	Sprzedaż dział. pomocniczej – Akwarium Gd.	6 677	7 300	109%
6	Pozostałe przychody operacyjne	13 344	17 699	133%
a	<i>Dotacja na działalność statutową</i>	<i>3 769</i>	<i>2 987</i>	<i>79%</i>
b	<i>Dotacja na SPB "Baltica"</i>	<i>2 122</i>	<i>2 617</i>	<i>123%</i>
c	<i>Dotacja na WPZDR</i>	<i>5 132</i>	<i>4 818</i>	<i>94%</i>
d	<i>Inne dotacje</i>	<i>38</i>	<i>5 311</i>	<i>13976%</i>
e	<i>Inne przychody operacyjne (konto 762)</i>	<i>2 283</i>	<i>1 966</i>	<i>86%</i>
	PRZYCHODY OGÓŁEM	33 463	38 359	115%

Tabela nr 3: Przychody MIR-PIB: porównanie analityczne wykonania 2015 r. i 2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 /w %/	Wykonanie 2016 /w %/
1	Sprzedaż działalności podstawowej	27,2%	23,4%
2	Sprzedaż usług	11,6%	10,0%
3	Wynajem statków własnych	1,0%	1,0%
4	Przychody z operacji finansowych	0,4%	0,4%
5	Sprzedaż dział. pomocniczej – Akwarium Gd.	20,0%	19,0%
6	Pozostałe przychody operacyjne	39,9%	46,1%
a	<i>Dotacja na działalność statutową</i>	<i>28,2%</i>	<i>16,9%</i>
b	<i>Dotacja na SPB "Baltica"</i>	<i>15,9%</i>	<i>14,8%</i>
c	<i>Dotacja na WPZDR</i>	<i>38,5%</i>	<i>27,2%</i>
d	<i>Inne dotacje</i>	<i>0,3%</i>	<i>30,0%</i>
e	<i>Inne przychody operacyjne (konto 762)</i>	<i>17,1%</i>	<i>11,1%</i>
	PRZYCHODY OGÓŁEM	100%	100%

II. KOSZTY

Wykonane koszty zostały zaprezentowane w układzie rodzajowym, zgodnie z przyjętym w MIR – PIB planem kont. Dla potrzeb rozliczania tematów prowadzi się rozbudowaną ewidencję kosztów wg. miejsc ich powstawania.

1. Wykonanie planu kosztów Instytutu w roku 2016.

Konstruowanie planu kosztów odbywało się przy założeniu zmniejszonych przychodów w roku 2016, w stosunku do wykonania roku 2015, ale przy świadomości konieczności utrzymania potencjału naukowego i technicznego Instytutu, niezbędnego do realizacji zadań oraz istniejącej presji płacowej. Dlatego też w planie kosztów na rok 2016 przyjęto, iż mimo spadku planowanych na rok 2016 przychodów - w stosunku do wykonania roku 2015 - planowane na rok 2016 koszty będą miały tendencję wzrostową, szczególnie w obszarach kosztów związanych z materiałami i wynagrodzeniami.

Rzeczywistość roku 2016 potwierdziła słuszność przyjętych przy konstruowaniu planu założeń, a odchylenia jakie miały miejsce, były przede wszystkim związane z przyjęciem do realizacji dodatkowych projektów finansowanych z dotacji, które omówiono w części dotyczącej realizacji planu przychodów, jak i wzrostem przychodów z tytułu działalności Akwarium Gdynińskiego.

Wykonanie kosztów ogółem w roku 2016 było wyższe od wartości planowanej o ok. 18% (tab. 4).

Najwyższy kwotowo wzrost zrealizowanych kosztów, w stosunku do planowanych na rok 2016, miał miejsce w pozycji **5. Materiały (tab. 4)** - z kwoty 3,7 mln zł kosztów planowanych do 7,67 mln zł zrealizowanych, czyli o ponad 107%. Tak znaczne przekroczenie planu wynikało przede wszystkim z przyjęcia do realizacji projektu, nieuwzględnionego w pierwotnej wersji planu, pn. „Zarybianie polskich obszarów morskich w roku 2016”, w którym na materiał zarybieniowy wydatkowano kwotę 3,8 mln zł.

Drugą pozycją, w której odnotowano największy kwotowy wzrost w trakcie realizacji jest pozycja **13. Wynagrodzenia z ZUS (tab. 4)**. Zwiększenie wykonania w stosunku do planu o 678 tys. zł, należy przede wszystkim wiązać z dodatkowymi zadaniami realizowanymi przez pracowników Instytutu z tytułu nowych projektów, jak i wspomnianą wcześniej presją płacową, a także np. umowami zleceń dla osób zewnętrznych, pracujących przy projekcie zarybiania polskich obszarów morskich. Do wzrostu puli wynagrodzeń przyczynił się również wzrost zatrudnienia. Na koniec grudnia 2015 r. w MIR - PIB zatrudnionych było 227 osób, podczas gdy na koniec grudnia 2016 r. liczba ta wynosiła 239 - tj. wzrost o 12 osób. Przyczyn wzrostu zatrudnienia należy upatrywać w dwóch czynnikach, tj. w potrzebach kadrowych w przyjętych do realizacji projektach oraz w dbałości o przygotowanie nowej kadry, zapewniającej możliwość kontynuacji wykonywania zadań, w przypadku przejścia kilku osób na emeryturę.

Trzecią pozycją, w której odnotowano istotny wzrost kosztów ponad zaplanowane była pozycja **11. Usługi remontowe (tab.4)** - był to wzrost o 26%, tj. o 219 tys. zł. Najistotniejszą pozycję w usługach remontowych stanowią remonty statku Baltica, tak planowane jak i awaryjne. I tak np. w roku 2016 na statku rv. Baltica wykonano prace awaryjne za kwotę 463 tys. zł. Dla pełnego zobrazowania przyczyn takiego stanu rzeczy należy zauważyć, iż rok 2016 był rokiem szczególnym w 23 letniej karierze jednostki. W roku tym statek Baltica spędził na morzu 221 dni. Dla porównania: w roku poprzednim było to 140 dni, a koszt prac awaryjnych wyniósł wtedy 184 tys. zł.

Następna pozycja, w której kwota wykonania jest wyższa od zaplanowanej (o 12%) to **3. Inne usługi obce (tab. 4)**. Również w tym przypadku wzrost należy wiązać ze specyfiką realizowanych projektów, a także ze wzrostem cen usług z zakresu ochrony mienia i utrzymania czystości, spowodowanym regulacjami ustawowymi, dotyczącymi płacy minimalnej.

Podobnie w pozycji **7. Podróże służbowe (tab.4)** odnotowano wzrost wydatków w stosunku do kwoty planowanej (o 23%). Potrzeby realizacji projektów wymusiły poniesienie kosztów wyższych niż planowane. Zdecydowana większość wyjazdów, tj. 72%, były to wyjazdy finansowane w ramach kosztów realizacji projektów, związane z ich bezpośrednią realizacją, co również wynika ze specyfiki prac MIR-PIB.

Również istotny wzrost wykonania (ok. 36%), w stosunku do planu, odnotowano w pozycji **6. Podatki i opłaty (tab. 4)**. Jest on rezultatem zmian ustawowych w zakresie rozliczania podatku VAT przez jednostki naukowe, które weszły w życie z dniem 01.01 2016 r. - nie było możliwości ich precyzyjnego oszacowania na etapie planu.

Koszty poniesione w pozycji **4. Koszty reprezentacji i reklamy (tab. 4)** nie stanowią istotnej pozycji w budżecie całego Instytutu (0,2%), jednak wzrost procentowy w stosunku do kwoty planowanej jest znaczny (o 365%). Wzrost ten spowodowany był m.in. wydatkami Akwarium Gdyńskiego na promocję działalności. Jak dało się zauważyć przy omawianiu wartości przychodów, działania te nie pozostały bez wpływu na wynik. Dodatkowo znalazła się w tej pozycji część kosztów związanych z obchodami 95-lecia MIR-PIB.

Wykonanie pozostałych grup kosztów rodzajowych kształtowało się poniżej założonego planu.

Struktura wykonanych kosztów w roku 2016, w porównaniu do zaplanowanej, różni się istotnie. W strukturze kosztów nastąpił znaczny wzrost udziału kosztów **Materiałów (poz. 5; tab. 6)**,

kosztem spadku udziału kosztów **Wynagrodzeń z ZUS (poz.13; tab.6)**, pomimo ich wartościowego wzrostu. Udział pozostałych kosztów w strukturze nie odbiega w sposób istotny od poziomu z roku 2015. Przesunięcie w strukturze omawianych kosztów jest wydarzeniem jednorazowym i mającym ścisły związek z realizacją właściwie jednego projektu, wcześniej nie ujętego w planach, tj. zadania pn. „Zarybianie polskich obszarów morskich w roku 2016”. Pozycja **Materiały** obejmowała bowiem koszty zakupu materiału zarybieniowego o wartości ok. 3,8 mln zł. Projekt ten nie będzie kontynuowany przez MIR-PIB w latach następnych.

Szczegółowe wykonanie planu kosztów za rok 2016 zestawiono w tabelach poniżej.

Tabela nr 4: Wykonanie planu kosztów rodzajowych za 2016 r wraz z porównaniem do roku 2015.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 /w tys. zł/	Plan 2016 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /Plan 2016 %
1	Amortyzacja	1 477	1 500	1 564	104%
2	Energia	1 470	1 400	1 487	106%
3	Inne usługi obce	3 022	2 990	3 351	112%
4	Koszty reprezentacji i reklamy	13	20	59	295%
5	Materiały	1 984	3 700	7 671	207%
6	Podatki i opłaty	504	480	685	143%
7	Podróże służbowe	766	820	939	114%
8	Pozostałe koszty proste	200	240	225	94%
9	Świadczenia na rzecz pracowników	425	600	484	81%
10	Usługi bankowe	44	50	47	95%
11	Usługi remontowe	711	850	1 069	126%
12	Usługi transportowe	28	30	33	109%
13	Wynagrodzenia z ZUS	18 317	19 400	20 078	103%
	KOSZTY RODZAJOWE OGÓŁEM	28 959	32 080	37 694	118%

Tabela nr 5: Koszty rodzajowe MIR-PIB: wykonanie za 2015 r. i wykonanie za 2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /w tys. zł/	Wykonanie 2016/2015 %
1	Amortyzacja	1 477	1 564	106%
2	Energia	1 470	1 487	101%
3	Inne usługi obce	3 022	3 351	111%
4	Koszty reprezentacji i reklamy	13	59	465%
5	Materiały	1 984	7 671	387%
6	Podatki i opłaty	504	685	136%
7	Podróże służbowe	766	939	123%
8	Pozostałe koszty proste	200	225	113%
9	Świadczenia na rzecz pracowników	425	484	114%
10	Usługi bankowe	44	47	108%
11	Usługi remontowe	711	1 069	150%
12	Usługi transportowe	28	33	118%
13	Wynagrodzenia z ZUS	18 317	20 078	110%
	KOSZTY RODZAJOWE OGÓŁEM	28 959	37 694	130%

Tabela nr 6: Koszty rodzajowe MIR-PIB: porównanie analityczne wykonania 2015 r. i 2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 /w tys. zł/	Wykonanie 2016 /w tys. zł/
1	Amortyzacja	5,1%	4,2%
2	Energia	5,1%	3,9%
3	Inne usługi obce	10,4%	8,9%
4	Koszty reprezentacji i reklamy	0,0%	0,2%
5	Materiały	6,8%	20,4%
6	Podatki i opłaty	1,7%	1,8%
7	Podróże służbowe	2,6%	2,5%
8	Pozostałe koszty proste	0,7%	0,6%
9	Świadczenia na rzecz pracowników	1,5%	1,3%
10	Usługi bankowe	0,2%	0,1%
11	Usługi remontowe	2,5%	2,8%
12	Usługi transportowe	0,1%	0,1%
13	Wynagrodzenia z ZUS	63,3%	53,3%
	KOSZTY RODZAJOWE OGÓŁEM	100%	100%

III. WYNIK FINANSOWY

Wynik finansowy brutto Instytutu w roku 2016 r. wyniósł 991,4 tys. zł, podczas gdy w roku 2015 r. wynosił 845,2 tys. zł.

W roku 2016 Instytut utworzył rezerwy na prawdopodobne koszty w kwocie 3 851 902,04 zł.

Tabela nr 9: Wynik finansowy 2016 w porównaniu do roku 2015

L.p.	Rozliczenie wyniku finansowego	2015 r.	2016 r.
1	Przychody ogółem	33 462,8	38 358,9
2	Zmiana stanu produktów	-651,6	1 170,8
3	Koszty rodzajowe ogółem	-28 958,6	-37 694,0
4	Pozostałe koszty operacyjne	-2 864,5	-830,1
5	Koszty finansowe	-143,0	-14,2
	<u>Wynik finansowy brutto</u>	845,1	991,4